

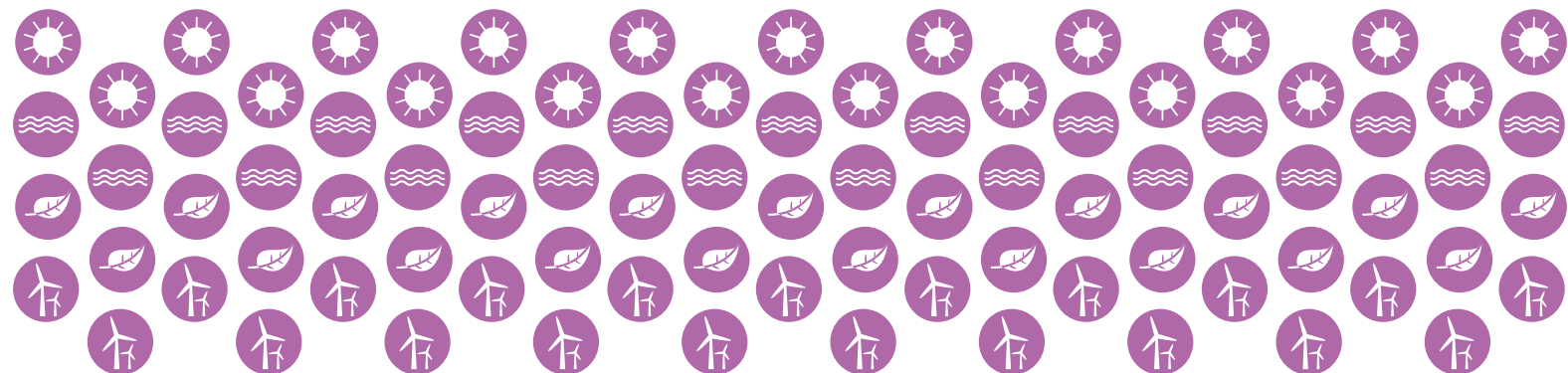

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

En svensk-norsk elcertifikatsmarknad

ÅRSRAPPORT FÖR 2014

Innehållsförteckning

Förord	5
Nyckeltal för år 2014	6
Så fungerar elcertifikatsmarknaden	7
Måluppfyllelse	16
Tilldelning av elcertifikat	20
Annullering av elcertifikat	22
Reserven	24
Pris och handel	27
Kontrollstation 2015	29
Tabeller	32
Ordlista	38

Förord

Den här publikationen är Energimyndighetens och Norges Vassdrags- og Energidirektorats (NVE) gemensamma årsrapport om den norsk-svenska elcertifikatsmarknaden. Vi vill med rapporten ge en god bild av de viktigaste händelserna och nyckeltalen för elcertifikatsmarknaden under 2014. Utöver information om måluppfyllnad för det gemensamma målet innehåller denna rapport bland annat en översikt av godkänd produktion i det svenska elcertifikatsystemet fram till slutet av 2011 och godkända anläggningar i den norska övergångsordningen.

Sedan den 1 januari 2012 har Sverige och Norge en gemensam marknad för elcertifikat. Den bygger på den svenska elcertifikatsmarknaden som har funnits sedan 2003.

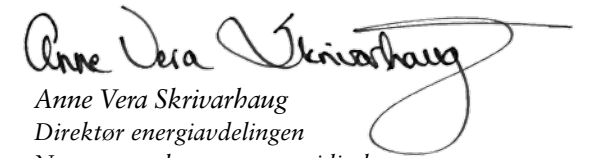
Norge och Sverige har ett gemensamt mål som innebär att elcertifikatsystemet ska bidra till 26,4 TWh förnybar elproduktion till utgången av år 2020. De två länderna har ålagts att finansiera hälften var men det är upp till marknaden att bestämma var och när den nya produktionen ska ske.

Vill du ha mer information om elcertifikatsystemet och elcertifikatsmarknaden, se respektive myndighets webbplats.

Energimyndigheten och NVE tar gärna emot synpunkter som kan göra nästa års rapport ännu bättre.

Projektledare för årsrapporten har varit Johan Lundberg på Energimyndigheten och Anton Jayanand Eliston på Norges vassdrags- og energidirektorat.

Zofia Lublin,
Chef för analysavdelningen
Energimyndigheten

Anne Vera Skriverhaug
Direktør energiavdelingen
Norges vassdrags- og energidirektorat

Nyckeltal för år 2014

I tabellen nedan sammanfattas relevanta siffror för elcertifikatsmarknaden under år 2014. Analyser och förtydliganden för innehållet i tabellen görs löpande i publikationen.

Nyckeltal A	Norge	Sverige
Tilldelade elcertifikat [miljoner elcertifikat] ¹	1,5	17,2
Tilldelade elcertifikat till anläggningar som ingår i det gemensamma elcertifikatsmålet [miljoner elcertifikat]	1,0	6,0
Tilldelade elcertifikat till anläggningar som <i>inte</i> ingår i det gemensamma elcertifikatsmålet [miljoner elcertifikat]	0,5	11,2
Förväntad förnybar normalårsproduktion för anläggningar som ingår i det gemensamma elcertifikatsmålet [TWh]	1,7	8,6
Annullerade elcertifikat [miljoner elcertifikat]	5,3	12,5
Kvotpliktsuppfyllnad [procent]	100	100

Nyckeltal B	Norge och Sverige
Reserven 2014 [miljoner elcertifikat] (förändring sedan 2013)	13,1 (+0,9)
Volymvägt medelpris av transaktioner i elcertifikatregistren NECS och Cesar [SEK/MWh] (förändring sedan 2013)	197 (-4)
Medelspotpris [SEK/MWh] (förändring sedan 2013) ²	179 (-18)

1. 1 miljon elcertifikat = 1 TWh elcertifikatberättigad elproduktion.
2. Genomsnitt av dagliga slutkurser på spotpriskontrakten hos de tre största mäklarna på elcertifikatsmarknaden under år 2014.

Så här fungerar elcertifikatsmarknaden

Elcertifikat är ett ekonomiskt stöd för elproducenter av förnybar el i Sverige och Norge. Elcertifikatsystemet är marknadsbaserat och ska öka produktionen av el från förnybara energikällor på ett kostnadseffektivt sätt.

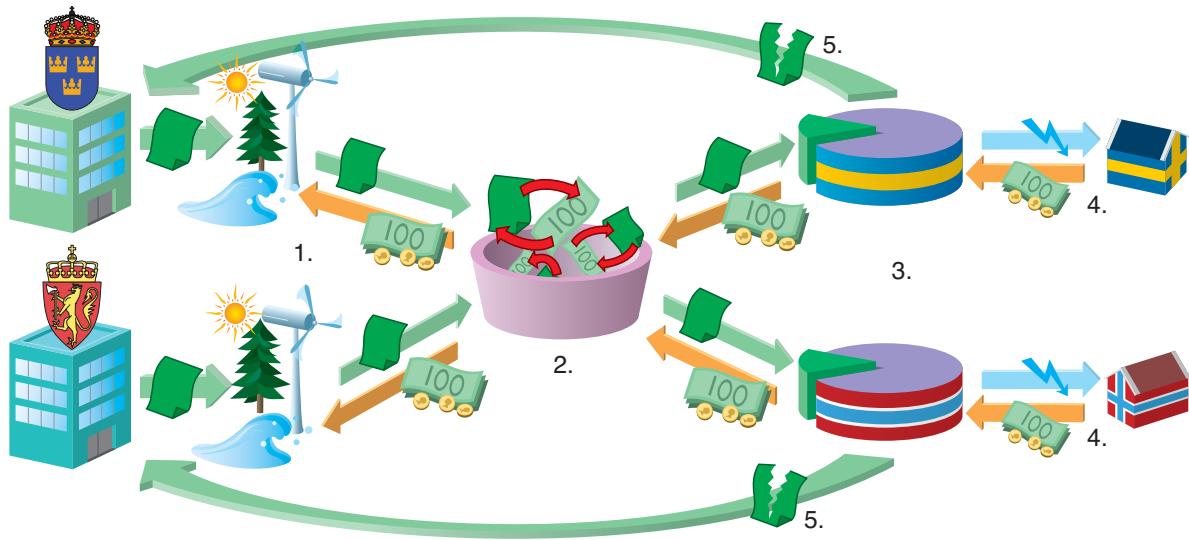

Illustration över elcertifikatsmarknaden:

- (1) Elproducenter får ett elcertifikat för varje megawattimme (MWh) förnybar el som de producerar i en anläggning under högst 15 år.
- (2) Elcertifikaten säljs på elcertifikatsmarknaden där utbud och efterfrågan styr priset. På så vis får producenten en extra intäkt för elproduktionen utöver elpriset.
- (3) Efterfrågan på elcertifikat skapas genom att elleverantörer samt vissa elanvändare enligt lag är skyldiga att köpa elcertifikat motsvarande en viss andel (kvot) av sin el-försäljning eller användning.
- (4) Elkunden är den som slutligen betalar för utbyggnaden av den förnybara elproduktionen då kostnaden för elcertifikat ingår som en del i elfakturan.
- (5) Varje år måste den kvotpliktige annullera elcertifikat för att fullgöra sin kvotplikt.

EN GEMENSAM MARKNAD

Sverige och Norge har sedan den 1 januari 2012 en gemensam elcertifikatsmarknad. Den gemensamma elcertifikatsmarknaden sträcker sig till och med utgången av 2035. I Sverige infördes elcertifikatsystemet år 2003, och den gemensamma marknaden bygger vidare på den svenska modellen. Målet är att öka den förnybara elproduktionen med totalt 26,4 TWh i de båda länderna från 2012 till 2020 och på så vis bidra till att ländernas mål enligt EU:s förnybartdirektiv³ uppnås. Den gemensamma elcertifikatsmarknaden är ett exempel på samarbetsmekanismer enligt EU:s förnybartdirektiv.

Norge och Sverige tillgodoräknar sig lika stor del av den ökade gemensamma förnybara elproduktionen från 2012 års nivå vid avräkningen mot ländernas mål år 2020. Sverige och Norge ska utöver detta var för sig finansiera den förnybara elproduktionen i anläggningar som togs i drift före den 1 januari 2012 och som är berättigade

till elcertifikat. Dessa anläggningar ingår därmed inte i det gemensamma målet.

Den gemensamma elcertifikatsmarknaden gör att de förnybara resurserna används effektivare än om länderna arbetar var för sig med att öka den förnybara elproduktionen. En större marknad med fler aktörer bidrar till ökad likviditet. Då både svenska och norska producenter av förnybar el kan få stöd genom systemet sker investeringarna där förhållandena och lönsamheten är bäst. Det leder till att målet om ökad förnybar elproduktion då kan uppnås på ett mer kostnads-effektivt sätt än genom två nationella marknader.

ELPRODUCENTER

Elproducenter ansöker om att få sin anläggning godkänd för tilldelning av elcertifikat hos Energimyndigheten eller NVE. Ansökan görs till NVE för anläggningar som är placerade i Norge och för anläggningar i Sverige skickas ansökan till Energimyndigheten. En anläggning godkänns för tilldelning av elcertifikat när

ansökan är komplett och anläggningen är tagen i drift. Den svenska alternativt norska staten delar ut elcertifikat till elproducenter för varje producerad megawattimme (MWh) förnybar el. Producenterna kan sedan sälja elcertifikaten och får på så vis en extra intäkt för elproduktionen utöver elpriset.

Fakta 2: Åtagande enligt avtal

Enligt avtalet om en gemensam marknad för elcertifikat mellan Norge och Sverige ska de båda länderna fram till och med år 2035 sträva efter att annullera 198 miljoner certifikat (motsvarande 198 TWh). Anledningen till att det ska annulleras 198 TWh är att varje land ska finansiera 13,2 TWh ny förnybar elproduktion under 15 år (vilket ger $15 \text{ år} \times 13,2 \text{ TWh} = 198 \text{ TWh}$).

Sverige och Norge har enats om lika ambitiösa förpliktelser från den tidpunkt som den gemensamma marknaden startade. I samband med att Sveriges riksdag år 2010 beslutade om en ny svensk kvotkurva erhöles en kvotkurva som var utformad för att ge en ökning med 13,2 TWh ny förnybar el från år 2012 till 2020. Då länderna enats om ett lika ambitiöst åtagande blev målet för den gemensamma marknaden 26,4 TWh mellan 2012 och 2020.

Fakta 3: Energikällor

El producerad från följande energikällor är elcertifikatberättigad:

- biobränslen (och torv i kraftvärmeverk i Sverige)⁴,
- vattenkraft,
- vindkraft,
- solenergi,
- vågkraft och
- geotermisk energi.

Fakta 4: Tilldelningsperioder för godkända anläggningar

- Anläggningar som har tagits i drift i Sverige från och med den 1 maj 2003 tilldelas elcertifikat i 15 år.
- I Norge är tilldelningsperioden 15 år från datum för godkännande, avräknat den tid anläggningen eventuellt har varit i drift före den 1 januari 2012.
- Produktionsökningar inom existerande anläggningar i Norge och Sverige har rätt att tilldelas elcertifikat för den ökade förnybara elproduktionen i 15 år.
- En omfattande ombyggnad inom existerande anläggningar i Sverige blir att jämställa som en ny anläggning med tilldelning i 15 år.

Fakta 1: Samarbetsmekanismer

I förnybartdirektivet fastställs bindande nationella mål för andelen förnybar energi i syfte att uppnå det övergripande målet för EU om att 20 procent av den slutgiltiga energianvändningen ska komma från förnybara energikällor år 2020. För att EU:s mål om 20 procent ska kunna nås till så låg kostnad som möjligt fördes det i direktivet in en möjlighet att genomföra åtgärder i andra länder via så kallade samarbetsmekanismer. Följande fyra mekanismer definieras i direktivet: statistisk överföring mellan medlemsstaterna, gemensamma projekt mellan medlemsstaterna, gemensamma projekt mellan medlemsstater och tredjeländer samt gemensamma stödsystem. Det svensk-norska elcertifikatsystemet rymmer inom kategorin gemensamma stödsystem enligt EU:s samarbetsmekanismer och är det första exemplet inom EU på hur samarbetsmekanismer kan utnyttjas för att uppnå de nationella förnybartmålen till 2020.

3. EU:s direktiv om förnybar energi införlivades i EES-avtalet i december 2011.

4. I Sverige enligt förordning (2011:1480) om elcertifikat. I Norge enligt FOR 2011-12-16 nr 1398: Forskrift om elsertifikater. Ägare till biobränsleanläggning måste deklarerat månadsvis i efterskott i Cesar respektive NECS hur stor andel av den producerade elen som kommer från elcertifikatberättigade bränslen av det totalt tillförda bränslet.

Den 15:e varje månad utfärdas elcertifikat baserat på föregående månads rapporterade produktion till Cesar eller NECS. Rapporteringen av mätvärden sköts av nätägaren eller det företag som anlitats för att hantera rapporteringen. Det är till elproducentens certifikatskonto i det svenska eller norska kontoföringssystemet Cesar respektive NECS⁵ som utfärdandet sker.

Nya anläggningar och produktionsökningar inom existerande anläggningar har rätt att tilldelas elcertifikat i 15 år, dock längst till utgången av år 2035 då elcertifikatsystemet löper ut. Den totala tilldelningen av elcertifikat styrs av de godkända anläggningarnas elproduktion. För kraftvärmeanläggningar påverkar även andelen förnybart bränsle. Yttre faktorer så som temperatur, nederbörd, vindtillgång och elbalans påverkar elproduktionen och därmed även tilldelningen av elcertifikat.

KVOTER OCH KVOTPLIKTIGA AKTÖRER

Kvotpliktiga aktörer är framförallt elleverantörer men även vissa elanvändare (se faktaruta nedan). Dessa måste varje år köpa elcertifikat motsvarande en viss andel av sin elförsäljning eller användning, den så kallade kvotplikten. Kvoterna anger i procent hur mycket av den kvotpliktiga elanvändningen som de kvotpliktiga aktörerna varje år behöver inneha elcertifikat för.

Kvoterna, som är fastställda i lagen om elcertifikat, ökar succesivt till år 2020 (se tabell 1 i tabellavsnittet samt Figur 1) vilket medför en ökad efterfrågan på elcertifikat. Kvoterna är bestämda för respektive land. Sveriges kvotkurva gäller mellan 2003 och 2035. Norges kvoter sträcker sig mellan 2012 och 2035. Kvotkurvorna är utformade för att stimulera utbyggnaden av förnybar el enligt ländernas uppsatta mål.

Figur 1. Kvotkurvor för Norge och Sverige

Källa: Lag (2011:1200) om elcertifikat; LOV 2011-06-24 nr. 39: Lov om elsertifikater

Respektive lands kvotkurva har beräknats och fastställs utifrån antagande om framtida kvotpliktig elanvändning. Om verklig kvotpliktig elanvändning avviker från förväntad elanvändning kan det innebära att kvotkurvorna behöver justeras för att annullering ska ske enligt avtalet mellan länderna. Justering av kvoterna sker i samband med kontrollstationer av elcertifikatsystemet. Energimyndigheten och NVE presenterade i februari 2014 ett förslag på justerade kvoter och NVE uppdaterade sedan sitt förslag i november 2014. Förslaget om justerade kvoter medför inte en förändring av det gemensamma målet.

För 2014 behövde svenska kvotpliktiga aktörer köpa elcertifikat motsvarande 14,2 procent av sin elförsäljning/elanvändning, i Norge var kvoten 6,9 procent. Att kvoterna är olika beror främst på att de är satta för att även finansiera den förnybara elproduktionen i anläggningar som ingår i övergångsordningen och som därmed inte är en del i det gemensamma målet. Skillnader i kvoter beror även på att den kvotpliktiga elanvändningen är högre i Sverige än i Norge.

HANDEL

Handeln med elcertifikat sker på elcertifikatsmarknaden där priset avgörs av utbud och efterfrågan. Den gemensamma marknaden gör det möjligt att handla med både svenska och norska elcertifikat. Handeln sker främst genom bilaterala avtal mellan elproducenter och kvotpliktiga aktörer samt via mäklare. Både elproducenter och kvotpliktiga måste ha ett elcertifikatskonto. Svenska aktörer har elcertifikatskonto i Cesar och norska aktörer i NECS. Vid handel sker överföringar av elcertifikaten från en säljares konto till en köparens konto i Cesar eller NECS. Elcertifikat handlas primärt genom två typer av kontrakt, spotpriskontrakt och terminskontrakt. För båda kontrakten fastställs priset på elcertifikat vid avtalstidpunkten. Det som emellertid skiljer kontrakts typerna åt är tidpunkten för överföring och betalning av elcertifikaten. Vid avtal om terminskontrakt sker överföringen och betalningen av elcertifikat vid en fastställd tidpunkt, medan det vid avtal om spotpriskontrakt betalas och överförs elcertifikat inom fem respektive tio arbetsdagar.

Fakta 5: Kvotpliktiga aktörer

I Sverige är följande aktörer kvotpliktiga:

- Elleverantörer.
- Elanvändare som använder el som de själva producerat om mängden använd el uppgår till mer än 60 megawattimmar per beräkningsår och har producerats i en anläggning med en installerad effekt som är högre än 50 kilowatt.
- Elanvändare i den utsträckning de har använt el som de har importerat eller köpt på den nordiska elbörsen.
- Elintensiva industrier som har registrerats av Energimyndigheten.

I Norge är följande aktörer kvotpliktiga:

- Den som levererar el till slutkund.
- Elanvändare som använt el som de själva producerat.
- Elanvändare i den utsträckning de har använt el som de köpt på den nordiska elbörsen eller genom bilaterala avtal.

5. Energimyndigheten är kontoföringsmyndighet för Cesar, Statnett är motsvarande för NECS.

KVOTPLIKT OCH ANNULLERING

Varje år ska de kvotpliktiga aktörerna meddela Energimyndigheten respektive NVE om antalet elcertifikat som de behöver för att fullgöra sin kvotplikt samt inneha det antalet på sitt elcertifikatkonto. Svenska kvotpliktiga gör detta genom att skicka in en deklaration om sin kvotplikt till Energimyndigheten Norska kvotpliktiga godkänner istället den kvotplikt som presenteras i NECS.

För att fullgöra kvotplikten måste den kvotpliktige även inneha elcertifikat motsvarande den lagstiftade kvoten av försäljningen/användningen av el. Elcertifikaten annulleras därefter den 1 april, vilket innebär att elcertifikaten förbrukas och inte kan användas igen. I och med annulleringen måste aktören köpa nya elcertifikat för att fullgöra nästa års kvotplikt. På detta sätt skapas hela tiden en efterfrågan på elcertifikat.

Nedan presenteras viktiga datum för elcertifikatsystemet:

15 februari

Norge: Nätägare ska meddela till NECS om kvotpliktig mängd el för varje kvotpliktig aktör i sitt nätområde.

16 februari

Norge: De kvotpliktigas totala elförsäljning/ elanvändning för det förgående året finns tillgängligt på den kvotpliktiges konto i NECS.

1 mars

Norge: Sista dagen för norska kvotpliktiga aktörer att godkänna kvotplikten.

Sverige: Sista dagen för svenska kvotpliktiga

aktörer att lämna in deklaration över den elförsäljning och elanvändning som ligger till grund för förgående års kvotplikt.

31 mars

Norge och Sverige: Senaste datum för kvotpliktiga att ha ett tillräckligt antal elcertifikat på elcertifikatkontot för att fullgöra kvotplikten.

1 april

Norge och Sverige: Annullering av det antal elcertifikat som behövs för att fullgöra kvotplikten. Finns det inte tillräckligt med elcertifikat på kontot beslutar Energimyndigheten eller NVE om kvotpliktsavgift.

ELCERTIFIKATSMARKNADEN FINANSIERAS AV ELKUNDEN

Om den kvotpliktiga aktören är en elleverantör ingår dennes kostnad för elcertifikat som en del i elkundens faktura. På så vis är det slutligen elkunder i Sverige och Norge som betalar för utbyggnaden av den förnybara elproduktionen. Elintensiv industri har en elcertifikatskostnad enbart för den el som inte används i tillverkningsprocessen.

Trots att Sverige och Norge ska finansiera det gemensamma målet lika mycket är kostnaden per kilowattimme (kWh) olika i de båda länderna. Skilda kvoter och ett gemensamt elcertifikatspris gör att kostnaden per kilowattimme blir olika.

En villaägare i Sverige med en årlig elanvändning på 20 000 kWh hade en genomsnittlig kostnad på 560 kr för elcertifikat under 2014. Under samma år hade en motsvarande elkund i Norge en genomsnittlig kostnad på 470 kr för elcertifikaten.⁶

6. Priset som anges för svenska elkunder är exklusive transaktionskostnader. Kostnaden för norska elkunder inkluderar transaktionskostnader och är baserat på inrapporterad data från elleverantörer i Norge. Skatt kan tillkomma i respektive land.

Fakta 6: Elleverantörens kostnad

Elleverantören köper elcertifikat på elcertifikatsmarknaden där priset sätts utifrån tillgång och efterfrågan och varierar med tiden. Elleverantörens kostnad för elcertifikaten ingår som en del i elkundens faktura. Kostnaden varierar med avseende på elleverantörens utgift för inköp av elcertifikat och årets kvot. Den kostnad elkunden betalar för elcertifikat på fakturan beror även på typ av elavtal. För att göra en uppskattning över hur mycket ett visst elcertifikatspris motsvarar i kostnad per kWh för elcertifikat kan följande formel användas:

$$\frac{\text{Elcertifikatspris} \left[\frac{\text{kr}}{\text{MWh}} \right] \times \text{årets kvot} [\%]}{10} = \text{kostnad för elcertifikat [öre/kWh]}$$

Det volymvägda årsmedelpriset av transaktioner i kontoföringssystemen NECS och Cesar på elcertifikat under 2014 var 197 kr per elcertifikat. Kvoterna var 14,2 procent i Sverige och 6,9 procent i Norge under 2014. Det motsvarar en uppskattad genomsnittskostnad för elcertifikat på 2,8 öre/kWh i Sverige och 1,4 öre/kWh i Norge under året. Utöver denna kostnad kan även transaktionskostnader för elleverantören och moms för elkunden tillkomma.

EN ELCERTIFIKATSMARKNAD, TVÅ NATIONELLA REGELVERK

I och med den gemensamma marknaden upprättades ett avtal mellan Sverige och Norge om hur den gemensamma marknaden ska fungera. Men även om marknaden är gemensam har länderna, utöver avtalet, sina nationella lagstiftningar som reglerar elcertifikatsystemet i respektive land.

Avtalet om en gemensam marknad för elcertifikat mellan Sverige och Norge finns i sin helhet på respektive lands regerings hemsida.

www.regeringen.se
www.regjeringen.no

De nationella lagar som reglerar elcertifikatsystemet i Norge är följande:

- LOV 2011-06-24 nr 39: Lov om elsertifikater
- FOR 2011-12-16 nr 1398: Forskrift om elsertifikater

De nationella lagar som reglerar elcertifikatsystemet i Sverige är följande:

- Lag (2011:1200) om elcertifikat
- Förordning (2011:1480) om elcertifikat
- Statens energimyndighets föreskrifter STEMFS (2011:4) om elcertifikat

Fakta 7: Skillnader mellan de två länderna

Det finns vissa skillnader i ländernas lagstiftning även om de grundläggande principerna är gemensamma. Nedan presenteras några viktiga skillnader:

- I Sverige är torv berättigat till elcertifikat.
- Andelen biobränsle i blandat avfall ger elcertifikat i Norge.
- Anläggningar som tas i drift i Sverige efter 2020 får elcertifikat, men inte i Norge.
- Möjlighet att tilldelas elcertifikat för hela produktionen efter omfattande ombyggnad finns i Sverige, i Norge tilldelas elcertifikat för produktionsökningen.
- Vissa mindre skillnader i undantagsregler för elintensiv industri.

VEM GÖR VAD?

I Sverige är Energimyndigheten både tillsyns- och kontoföringsmyndighet för elcertifikatsystemet. I Norge är NVE tillsynsmyndighet medan Statnett är kontoföringsmyndighet. Nedan beskrivs de uppgifter som respektive myndigheter har.

Energimyndigheten och NVE

- Förvaltar elcertifikatsystemet i respektive land
- Behandlar ansökningar om elcertifikat
- Registrerar/avregistrerar kvotpliktiga aktörer
- Utövar tillsyn över respektive lands regelverk kring elcertifikat
- Informerar löpande om utvecklingen på elcertifikatsmarknaden
- Hanterar sanktions- och kvotpliktsavgifter

Energimyndigheten och Norges vassdrags- og energidirektoriat (NVE) redovisar marknadsstatistik så som antal godkända produktionsanläggningar och registrerade kvotpliktiga på sina webbplatser. Där finns också information om vilka elproducenter man kan köpa elcertifikat

från samt annan allmän information om elcertifikatsystemet. På webbplatserna finns även denna publikation i elektroniskt format.

www.nve.no/elsertifikater

www.energimyndigheten.se/elcertifikat

Energimyndigheten och Statnett

- Registeransvariga för det svenska respektive norska kontoföringssystemet (Cesar/NECS)
- Utfärdar elcertifikat den 15:e i varje månad
- Annullerar elcertifikat den 1 april varje år
- Publicerar löpande information om antal utfärdade, omsatta och annullerade elcertifikat samt elcertifikatens medelpris

cesar.energimyndigheten.se

necs.statnett.no

Energimarknadsinspektionen

Energimarknadsinspektionen är i Sverige tillsynsmyndighet över energimarknaderna el, naturgas och fjärrvärme. Energimarknadsinspektionen kontrollerar att energiföretag följer regelverket och arbetar för att energimarknaderna ska fungera väl. Energimarknadsinspektionen har på sin webbplats uppgifter om elleverantörers elpriser, inkluderat elcertifikatspriset, vilket möjliggör för elkunder att jämföra elpriser på marknaden. På webbplatsen finns också analyser och omvärldsbevakning av elmarknaden.

www.energimarknadsinspektionen.se

Rådet

Rådet för elcertifikatsystemet är upprättat i enlighet med artikel 11 i avtalet om en gemensam elcertifikatsmarknad av den 29 juni 2011 mellan Sverige och Norge. Rådet består av representanter från norska Olje- og energidepartementet och det svenska Miljö- och energidepartementet. Rådets uppgifter är bland annat att underlätta planering och genomförande av kontrollstationer. Detta genom att till exempel inleda utredningar, ha kontinuerlig övervakning av utvecklingen på marknaden, analysera eventuella behov av utveckling av regelverk samt utveckla en gemensam kommunikationsstrategi för åtgärder av betydelse för marknadsaktörerna.

Rådet är ett icke-beslutsfattande organ i fråga om nationell behörighet, exempelvis genom ändringar i nationell lagstiftning.

Kommittén

Kommittén för elcertifikatsystemet har fastställts enligt artikel 12 i avtalet mellan Norge och Sverige om en gemensam marknad för elcertifikat av den 29 juni 2011. I kommittéen sitter representanter från Energimyndigheten och NVE.

Kommittén ska informera varandra och diskutera utformningen och tillämpningen av regelverk för tilldelning av elcertifikat. Det gäller till exempel tilldelning för produktionssökningar inom existerade anläggningar och ny tilldelning efter omfattande ombyggnad.

Det är rådet som fastställer kommitténs arbetsordning. Representanterna i kommittén ska tillhandahålla det underlag som är nödvändigt för att kommittén ska kunna utföra sina uppgifter.

Måluppfyllelse

Sedan starten 2012 har det svensk-norska elcertifikatsystemet bidragit till 10,3 TWh ny förväntad förnybar årsproduktion. Under 2014 byggdes det 3,3 TWh i Sverige och 0,8 TWh i Norge. Produktionen från dessa anläggningar ingår i det gemensamma målet om 26,4 TWh ny förnybar elproduktion innan utgången av 2020.

Svensk vindkraft fortsätter att dominera utbyggnaden av anläggningar som ingår i det gemensamma målet. Under 2014 stod svensk vindkraft för omkring 67 procent (2,7 TWh) av den nya förväntade årsproduktionen. Vindkraftverken som tagits i drift i Sverige fram till och med 2014 är mestadels byggda i elområde SE2 (se tabell 4.1 i tabellavsnittet).

Det var främst nya vattenkraftverk som bidrog till den ökade förväntade årsproduktionen i

Norge. Under 2014 togs nya kraftverk i elområde NO1 i drift med en normalårsproduktion på 241 GWh. Det motsvarar cirka 32 procent av den nya elproduktionen i Norge.

För att nå målet om 26,4 TWh innan utgången av 2020 behöver det i genomsnitt varje år driftsättas och produceras 2,93 TWh ny förnybar elproduktion i de båda länderna tillsammans.

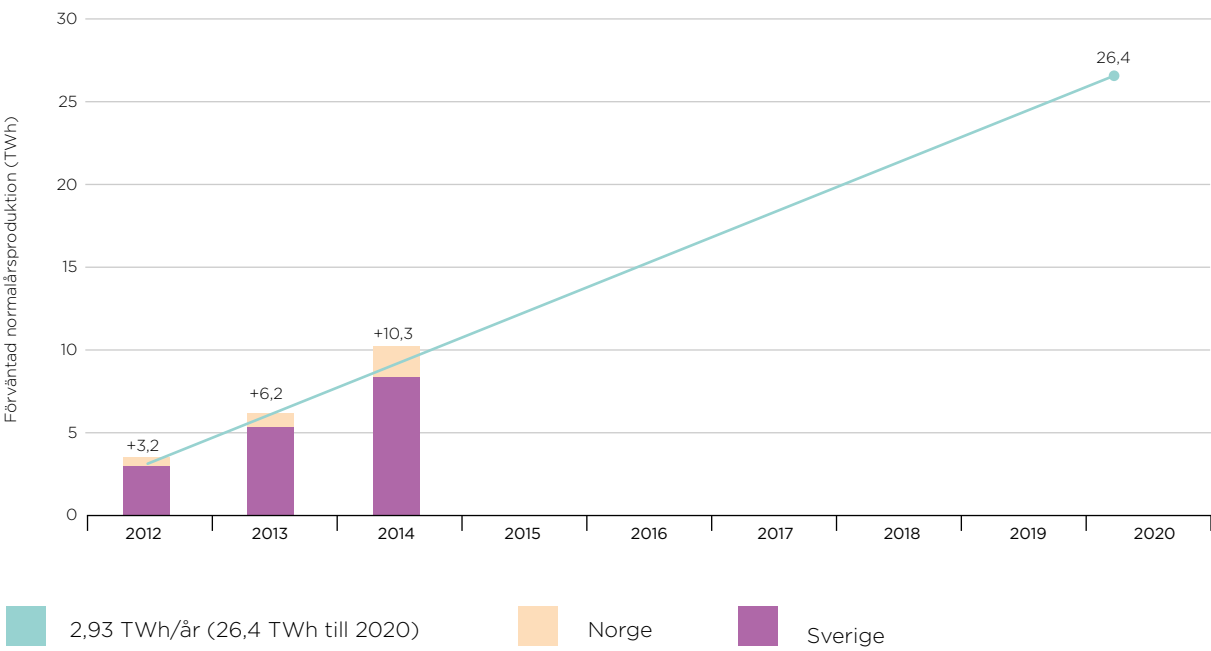
Det finns inget fast mål för utbyggnaden varje år men hur den faktiska utbyggnaden förhåller sig till genomsnittstalet ger ändå en indikation över hur mycket ny produktion som det finns

utrymme för fram till 2020 (se figur 2). Det är marknadsaktörerna som fattar investeringsbeslut och som bygger anläggningar och därmed avgör hur mycket förnybar el som byggs ut varje år.

Fakta 9. Anläggningar som inte ingår i det gemensamma målet

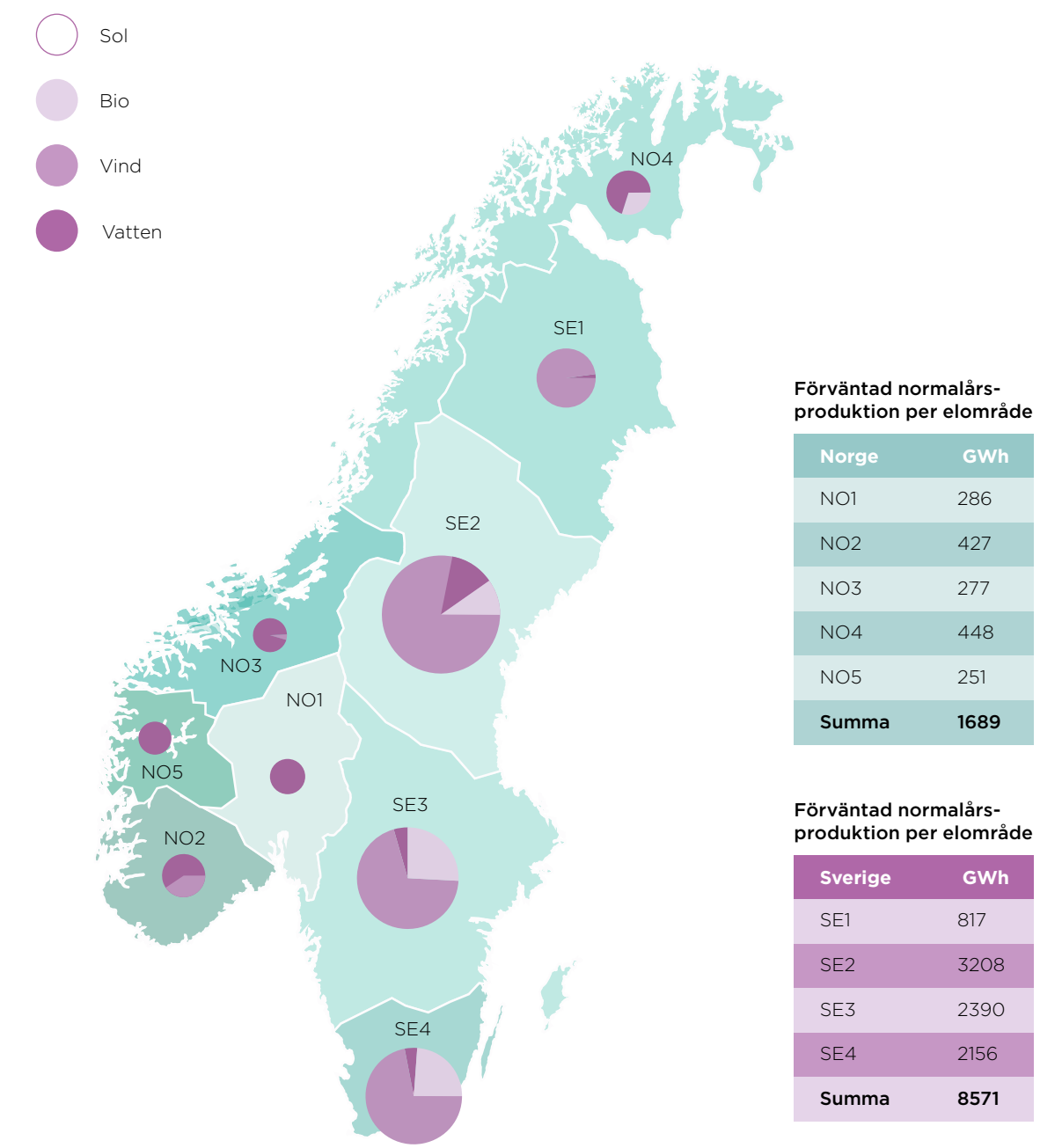
De anläggningar som är elcertifikatberättigade men som togs i drift före 2012 ingår inte i det gemensamma målet om 26,4 TWh till 2020. Elcertifikat som tilldelas dessa anläggningar ska istället finansieras av respektive land. Under 2014 hade dessa anläggningar en elcertifikatberättigad produktion på 0,56 TWh i Norge och 11,2 TWh i Sverige.

Figur 2. Ny förväntad normalårsproduktion i 26,4 TWh-målet

Källa: Energimyndigheten, NVE

Figur 3. Ny förväntad normalårsproduktion för anläggningar inom det gemensamma målet fördelat på elområde.

Källa: Energimyndigheten, NVE

Tilldelning av elcertifikat

Under 2014 tilldelades elproducenterna i Sverige och Norge totalt 18,7 miljoner elcertifikat. I Norge dominerar fortsatt vattenkraft och i Sverige står vindkraft för den största delen av tilldelningen.

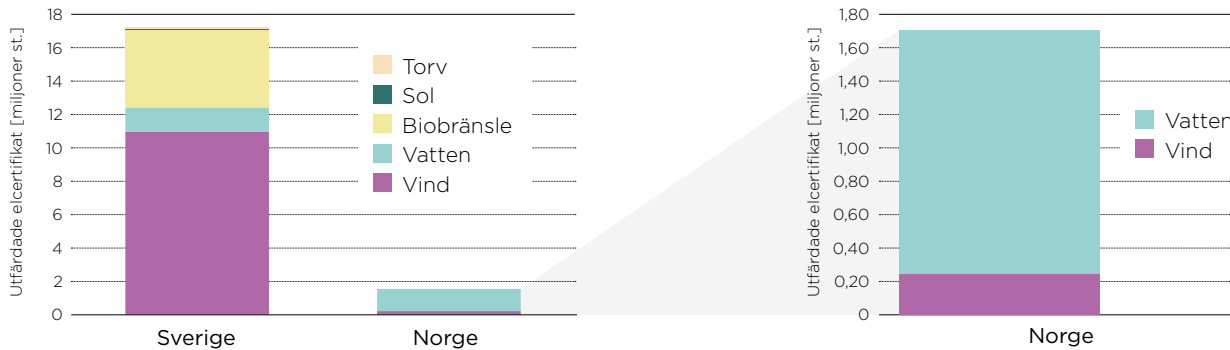
Totalt sett tilldelades elproducenter i de båda länderna 18,7 miljoner elcertifikat under 2014. Fördelningen mellan Sverige och Norge var 17,2 respektive 1,5 miljoner elcertifikat. Figur 4 och tabellen med nyckeltal visar tilldelningen i länderna samt fördelningen mellan olika energikällor.

FÖRDELNING AV TILLDELADE ELCERTIFIKAT
Antalet tilldelade elcertifikat i Sverige utgörs främst av el producerad med vindkraft. Under 2014 uppgick antalet elcertifikat som tilldelades producenter av vindkraft till elva miljoner

stycken. Svenska vindkraftverk och biobränsle-anläggningar som varit i drift under hela 2014 producerade i genomsnitt 94 procent respektive 89 procent av sin normalårsproduktion under året.

Andelen tilldelande elcertifikat i Norge var i jämförelse med Sverige liten på grund av relativt låg installerad effekt i de godkända norska anläggningarna. Av de elcertifikat som tilldelades i Norge under 2014 var det vattenkraft som dominerade. Vattenkraftverk i Norge som varit i drift under hela 2014 producerade i genomsnitt 86 procent av sin normalårsproduktion.

Figur 4. Utfärdade elcertifikat i Sverige och Norge under år 2014

Källa: Cesar och NECS

Nyckeltal C

Utfärdade elcertifikat 2014	Norge [miljoner elcertifikat]	Sverige [miljoner elcertifikat]
Vind	0,22	11,02
Vatten	1,31	1,38
Biobränsle	-	4,70
Sol	-	0,01
Torv	-	0,11
Summa	1,53	17,22

UTFASNING AV GODKÄNDA ANLÄGGNINGAR
Svenska anläggningar som tagits i drift före den 1 maj 2003 och som fått statligt bidrag till en investering eller ombyggnad av anläggningen berättigades tilldelning av elcertifikat till utgången av 2014. Bidraget måste dock vara utfärdat efter den 15 februari 1998 enligt ett program för investeringar inom energiområdet.

Till följd av detta har drygt 270 svenska anläggningar fasats ut ur elcertifikatsystemet vid utgången av 2014. Dessa anläggningar har sammanlagt en förväntad normalårsproduktion på cirka 1,3 TWh och består främst av vind- och biokraftanläggningar. En kraftvärmeanläggning med en förväntad normalårsproduktion på 0,18 TWh som

egentligen skulle ha fasats ut vid utgången av 2014 har fått förlängd tilldelning av elcertifikat till början av juni 2016. Anledningen till den förlängda tilldelningsperioden är ett tidigare haveri i anläggningen som utgjort hinder för tilldelning av elcertifikat under en period.

I tabell 7 (se tabellavsnitt) presenteras förväntad årsproduktion för alla godkända anläggningar fördelat på när deras tilldelningsperiod löper ut. Det är viktigt att komma ihåg att mängden producerad el som fasas ut vid olika tidpunkter kan förändras av olika driftförhållanden. Faktorer som kan påverka beräkningen är förändring i andel elcertifikatberättigat bränsle samt yttre förhållanden så som temperatur och vind.

Fakta 10: Elproducenterna får ett elcertifikat för varje producerad MWh förnybar el.

1 MWh = 1 elcertifikat
1 TWh = 1 miljon elcertifikat

Annulering av elcertifikat

För 2014 annullerades totalt 17,8 miljoner elcertifikat. Av dessa annullerades 12,5 miljoner i Sverige och 5,3 miljoner elcertifikat i Norge.

Kvotkurvorna är utformade efter hur mycket förnybar elproduktion som ska finansieras och hur stor den kvotpliktiga elanvändningen antas vara i respektive land. Förhållandet mellan dessa tal ger en procentandel som utgör kvoten. Eftersom kvoten är fast medan den kvotpliktiga elanvändningen varierar med bland annat temperatur och konjunkturer, kommer antalet annullerade elcertifikat inte alltid stämma överens med den annullering som beräknats för att nå målet. Ett år med högre elanvändning än vad som antagits i kvotkurvorna gör att det annulleras för många elcertifikat, medan år med lägre elanvändning medför att för få elcertifikat annulleras.

Under 2014 var den kvotpliktiga elvändningen i Norge högre än vad som antagits i kvotkurvan. Det annullerades därför fler elcertifikat än beräknat. Då elcertifikatkvoten i Norge var låg (6,9 procent) blev dock avvikelserna mellan antaget och faktiskt annullerade elcertifikat liten.

I Sverige var den kvotpliktiga elanvändningen lägre än vad som antagits i kvotkurvan. Det annullerades därför färre elcertifikat än beräknat. Den procentuella avvikelserna var ungefär lika i Sverige och Norge, men på grund av den högre kvotplikten i Sverige utgjorde avvikelserna ett större antal elcertifikat.

För att säkerställa att Sverige och Norge finansierar lika mycket elproduktion, måste kvotkurvorna justeras under det pågående samarbetet för elcertifikatmarknaden. Sådana tekniska justeringar görs i samband med så kallade kontrollstationer. NVE och Energi-myndigheten har i slutrapport för kontrollstation av elcertifikatsystemet föreslagit ändringar av kvoterna med sikte på att möta förpliktelserna enligt avtalet om den gemensamma elcertifikatsmarknaden (se eget kapitel om kontrollstation).

KVOTPLIKTSUPPFYLLNAD

Annulering för 2014 visar att de flesta kvotpliktiga aktörer annullerar ett tillräckligt antal elcertifikat. Under 2014 blev den gemensamma kvotpliktsuppfyllnaden 99,99 procent. Kvotpliktiga som inte annullerar elcertifikat blir ålagda en kvotpliktsavgift för de elcertifikat som saknas på kontot i elcertifikatregistret. För 2014 måste 21 aktörer (tre i Norge och 18 i Sverige) betala kvotpliktsavgiften på 275 SEK/MWh. Det var totalt 1 423 stycken elcertifikat som saknades vid annulleringstillfället. Avgiften uppgår till 150 procent av det volymvägda medelpriset under beräkningsåret på transaktioner i elcertifikatregisterna (Cesar och NECS).

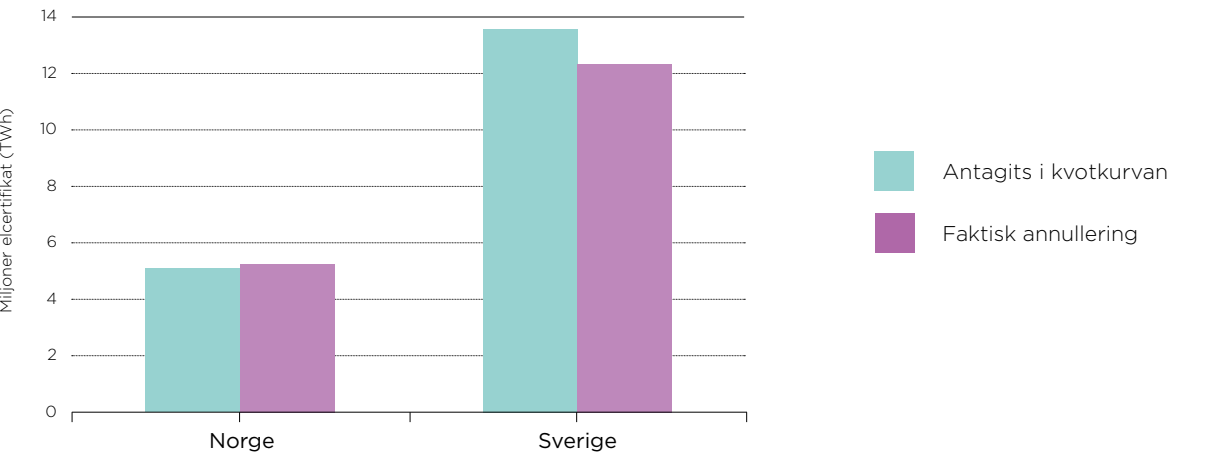
Nyckeltal D

Annulering 2014	Norge	Sverige
Annulerat [miljoner elcertifikat]	5,3	12,50
Kvotpliktsuppfyllnad [procent]	100	100
Kvotpliktsavgift	257 NOK/st	275 SEK/st

Nyckeltal E⁷

Annulering 2014	Sverige		Norge	
	Antaget i kvotkurvan	Faktisk användning och annullering	Antaget i kvotkurvan	Faktisk användning och annullering
Användning [TWh]	96,7	88,4	74,7	76,7
Kvotplikt [%]	14,2		6,9	
Annulerat [TWh]	13,7	12,5	5,2	5,3

Figur 5 Antalet annullerade elcertifikat i förhållande till det antal som antagits i kvotkurvan för Norge respektive Sverige.

Källa: Cesar, NECS, Energimyndigheten och NVE

7. Det är inte utifrån avvikelserna för antagen och faktisk annullering som presenteras i nyckeltal e som tekniska justeringar av kvoterna kommer att göras. Energimyndigheten och NVE har i samband med kontrollstationen tagit fram nya prognoser för kvotpliktig elanvändning som kommer att utgöra underlag för kommande tekniska justeringar.

Reserven

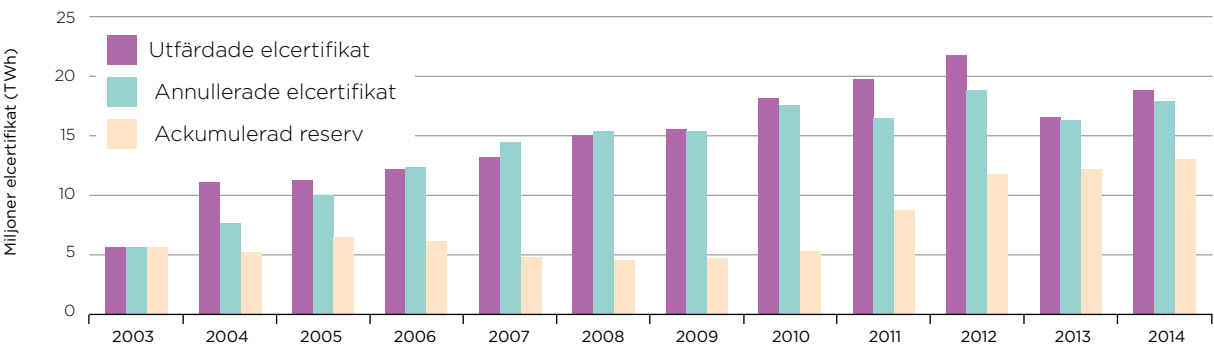
Reserven vid utgången av 2014 var, frånräknat det som annullerades, 13,1 miljoner elcertifikat. Detta är en ökning med 0,9 miljoner elcertifikat från föregående år och motsvarar en ökning med sju procent. Lägre kvotpliktig elanvändning i Sverige än vad som antagits i kvotkurvan är en av faktorerna som påverkade reserven 2014.

Elcertifikat som har utfärdats men inte annullerats utgör reserven av elcertifikat. Det måste finnas tillräckligt med elcertifikat för att balansera marknaden. Reserven ökar under år då tilldelningen av elcertifikat är högre än efterfrågan på elcertifikat. Förklaringar till skillnader mellan tillgång och efterfrågan på elcertifikat under enskilda år kan vara tidpunkten då anläggningar byggs och börjar producera eller att färre elcertifikat än antaget annulleras. Det senare inträffar om kvotpliktig elanvändning är lägre än vad som antogs när kvotkurvan fastställdes eller om kvotpliktiga aktörer inte annullerar elcertifikat enligt kvotplikt.

Vid uppstarten av den gemensamma elcertifikatsmarknaden 2012 var reserven 8,8 miljoner elcertifikat. Denna reserv har från 2003 successivt byggts upp på den svenska elcertifikatsmarknaden och ingår nu i den gemensamma marknaden.

År 2014 ökade reserven med 0,9 miljoner elcertifikat. Det innebär att den efter annullering avseende 2014 var 13,1 miljoner elcertifikat (se figur 6). Faktorer som bidrog till detta var lägre kvotpliktig elanvändning än prognostiserat i Sverige.

Figur 6. Utfärdade elcertifikat, annullerade elcertifikat samt den ackumulerade reserven under åren 2003–2014. År då det utfärdas mer elcertifikat än det annulleras ökar reserven.

Källa: Cesar och NECS

Samtidigt har alla anläggningar godkända inom målet inte varit i drift under hela 2014. Detta har bidragit till en lägre tilldelning än beräknat, något som därmed har påverkat reserven av elcertifikat.

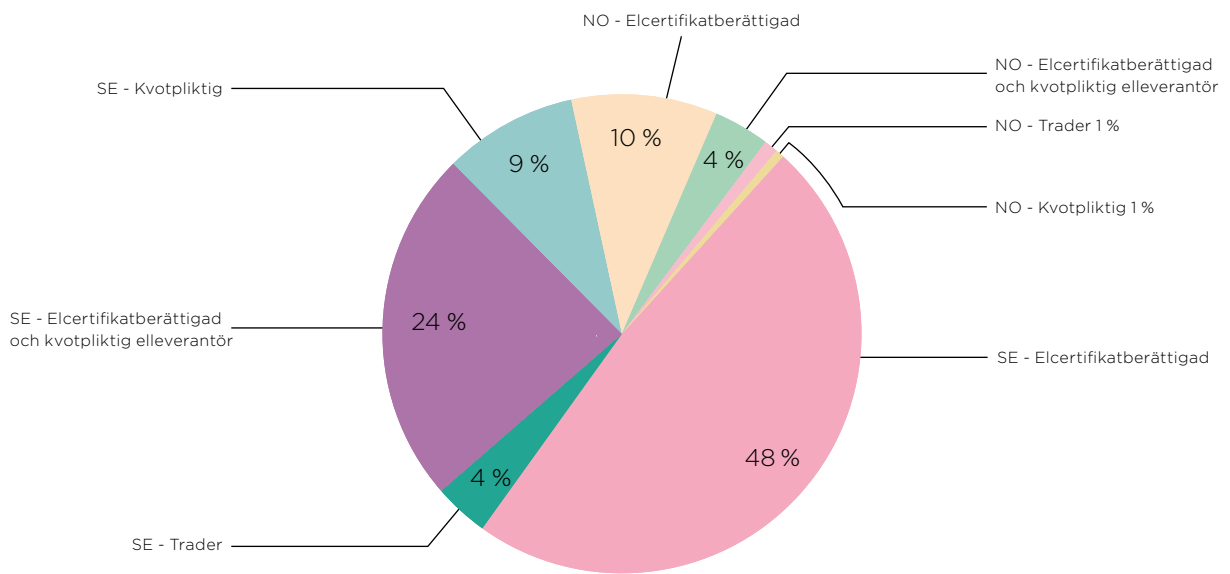
Reserven relativt det antal elcertifikat som ska annulleras kan ge en indikation på trycket på elcertifikatsmarknaden. Låg reserv i förhållande till antal elcertifikat som ska annulleras kan bidra till ökad prispress på elcertifikatsmarknaden i och med att konkurrensen om att köpa elcertifikat ökar. På samma sätt kan en stor reserv i förhållande till antal elcertifikat som annulleras bidra till negativ prispress på elcertifikatsmarknaden.

FÖRDELNING AV RESERVEN

Efter annulleringen av elcertifikat den 1 april 2015 fanns 17,5 miljoner elcertifikat på olika konton i NECS och Cesar. Det inkluderar även elcertifikat utfärdade avseende produktion i januari och februari 2015.

Elcertifikaten på konton per den 1 april 2015 hade ett marknadsvärde på drygt 2,4 miljarder SEK baserat på den genomsnittliga stängningskursen 139 SEK/MWh för spotpriskontrakt för elcertifikat den 1 april 2015 hos de tre största elcertifikatsmäklarna. Figur 7 visar hur dessa elcertifikat är fördelade på olika aktörers konton i Sverige och Norge.

Figur 7. Fördelning av elcertifikat mellan olika aktörer i Norge och Sverige. Reserven den 1 april inkluderar även elcertifikat som har utfärdats för produktion under januari och februari 2015.

Källa: Cesar och NECS

Pris och handel

Genomsnittligt spotpris registrerat hos de tre största mäklarna av elcertifikat uppgick till 179 SEK/MWh under 2014. Det motsvarar en prisnedgång på åtta procent från 2013. Elcertifikatpriset har i huvudsak handlats mellan 170 SEK/MWh och 191 SEK/MWh.

Det har varit liten variation i elcertifikatpriset under 2014. Den högsta nivån nåddes i februari, då det genomsnittliga spotpriset för månaden var 191 SEK/MWh hos de tre största mäklarna av elcertifikat.

HANDEL PÅ ELCERTIFIKATSMARKNADEN

Handel med elcertifikat sker främst mellan kvotpliktiga och elcertifikatberättigade aktörer. Dessutom finns det spekulanter med konto i elcertifikatregistren NECS och Cesar. Dessa spekulanter har för avsikt att köpa elcertifikat och sälja dem med vinst vid ett senare tillfälle, och kan därmed bidra till att utjämna priserna på elcertifikatsmarknaden över tiden.

Enligt NECS och Cesar omsattes det cirka 36,3 miljoner elcertifikat (som motsvarar 36,3 TWh) under perioden 1 april 2014 till den 31 mars 2015. Detta inkluderar spothandel under året, framtidskontrakt med fysisk överföring av elcertifikat under perioden samt transaktioner inom samma koncern.

Den totala omsättningen av elcertifikat har sjunkit cirka 24 procent från föregående år, trots högre kvotplikt 2014 jämfört med 2013. Det har också påverkat omsättningen bland de tre största mäklarna på elcertifikatsmarknaden.

Data från de tre största mäklarna på elcertifikatsmarknaden visar att 14 TWh omsattes via mäklare under perioden 1 april 2014 till 31 mars 2015. Det motsvarar nästan en halvering av handelsvolymen. Figur 9 visar fördelningen av de olika kontrakt som handlas genom mäklare.

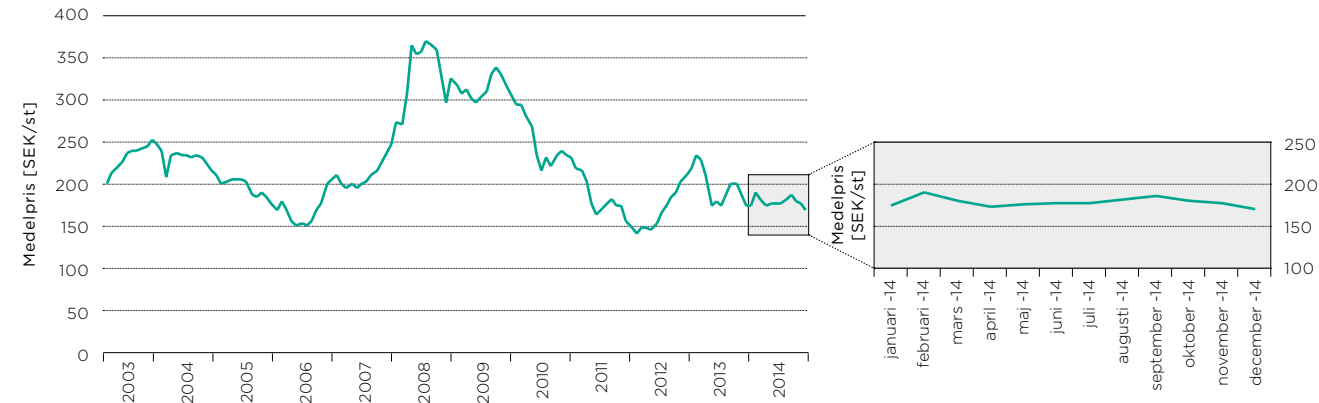
REGISTERPRISERNA

Det volymvägda genomsnittspriset av transaktioner i NECS och Cesar från och med den 1 april 2014 till och med den 31 mars 2015 var 183 SEK/MWh. Det innebär en nedgång på 17 SEK/MWh jämfört med föregående period. Genomsnittspriserna som presenteras i elcertifikatsregisterna Cesar och NECS är volymvägda genomsnittspriser av transaktionerna i respektive register under den aktuella tidsperioden.

Priset speglar alltså alla överföringar mellan två juridiska personer under perioden.

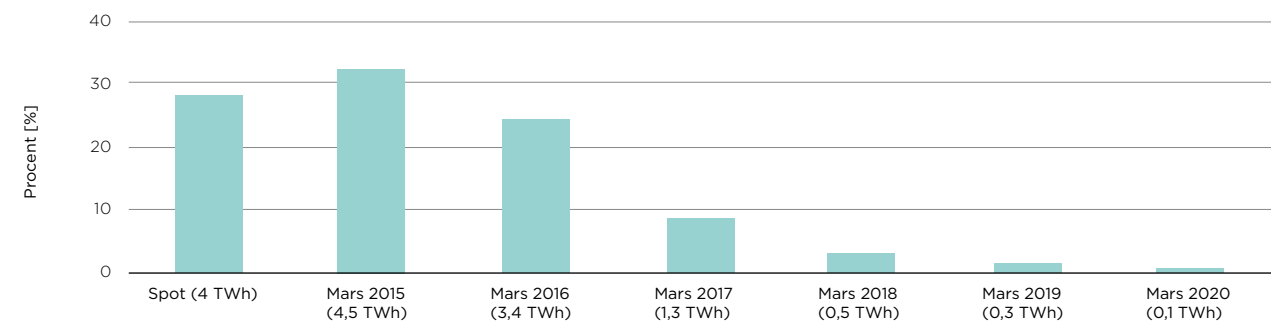
Registerspriset ger ett värde på elcertifikaten över en historisk period viktat med hänsyn till omsatt volym under samma period. Marknadspriset ger i stället en indikation på värdet av ett elcertifikat vid en given tidpunkt. Registerpriset kan därför inte betraktas som ett marknadspris på elcertifikat.

Figur 8. Elcertifikatpriser 2003–2014

Källa: CleanWorld, ICAP och Svensk Kraftmäklings

Figur 9. Elcertifikathandel via mäklare fördelat på typ av kontrakt under perioden 1 april 2014 till och med 31 mars 2015.

Källa: CleanWorld, ICAP, Svensk kraftmäklings och Nasdaq OMX

Fakta 11: Standardkontrakt – leverans och betalning

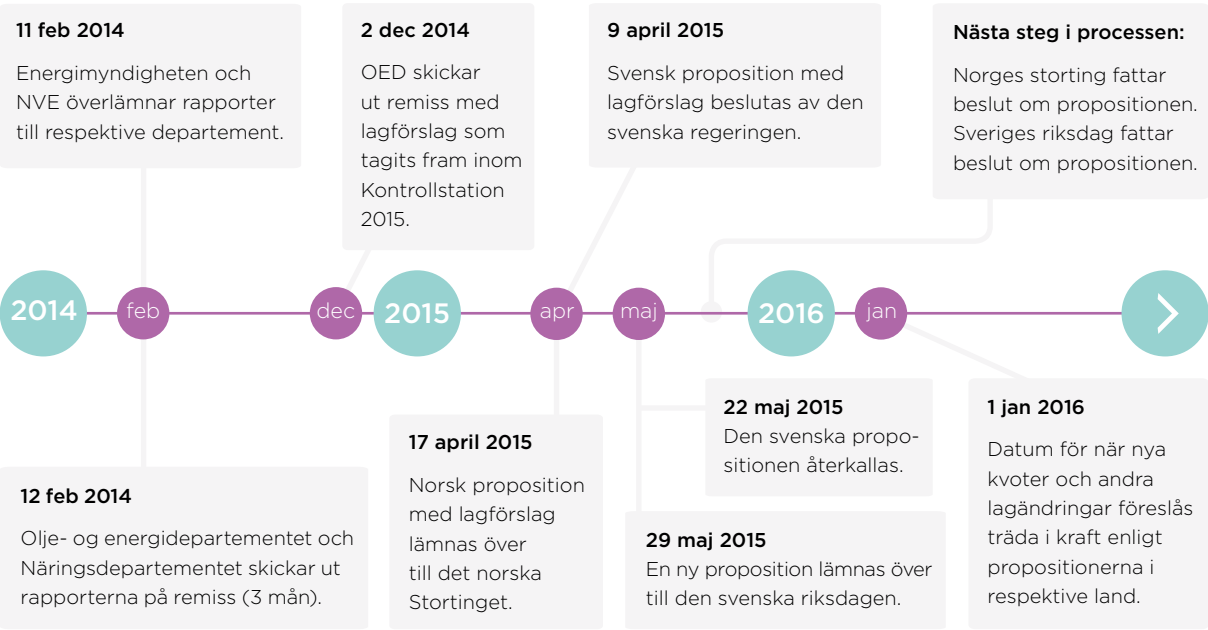
Elcertifikat omsätts både bilateralt och via mäklare. Det finns två typer av mäklarkontrakt tillgängliga på elcertifikatsmarknaden nämligen spotpriskontrakt och marskontrakt. Dessa kontrakt är tillgängliga för de fem kommande åren.

Spotkontrakt	Pris	Bestäms vid avtalstidpunkten
	Leverans	Inom fem bankdagar efter avtalstidpunkten
	Betalning	Inom tio bankdagar efter avtalstidpunkten
Marskontrakt	Pris	Bestäms vid avtalstidpunkten
	Leverans	18 mars varje år
	Betalning	Inom fem bankdagar efter leverans

Kontrollstation 2015

I april och maj 2015 överlämnade det norska Olje- og energidepartementet samt det svenska Miljö- och energidepartementet propositioner till det norska Stortinget respektive den svenska riksdagen. NVE och Energimyndighetens kontrollstation för elcertifikatsystemet, som publicerades i februari 2014, har legat till grund för innehållet i propositionerna.

Tidsaxel

Enligt avtalet för den gemensamma svensk-norska elcertifikatsmarknaden ska det med jämna mellanrum genomföras så kallade kontrollstationer. I kontrollstationerna ska gemensamma utredningar utföras för att värdera behovet av ändringar i regelverket och justeringar av kvotkurvan för att uppnå målet.

NVE och Energimyndigheten redovisade i februari 2014 två nationella rapporter med resultaten från den första kontrollstationen inom den gemensamma marknaden. Bland annat föreslås justeringar av kvoterna och införande av marknadsförbättrande åtgärder. Justeringar av kvoterna är enligt myndigheterna nödvändiga för att uppnå det gemensamma målet till 2020. De marknadsförbättrande åtgärderna syftar till att öka transparensen för aktörerna inom den gemensamma marknaden.

Den svenska och norska rapporten remitterades under februari till maj 2014 och i Norge remitterades även det lagförslag som tagits

fram inom ramen för kontrollstationen mellan december 2014 och januari 2015.

Miljö- och energidepartementet lämnade den 9 april 2015 över en proposition till riksdagen. Regeringen meddelade den 22 maj att propositionen återkallas och en ny proposition lämnades över till riksdagen den 29 maj 2015. Propositionen innehåller bland annat förslag till ändringar av den svenska kvotkurvan samt förslag till åtgärder för att öka transparensen på den gemensamma marknaden. Olje- og energidepartementet lämnade den 17 april 2015 i sin tur över en proposition till Stortinget Norge med bland annat förslag till ändringar av den norska kvotkurvan. Figur 10 visar förslag till nya kvotkurvor i Norge och Sverige.

Målet är att de föreslagna ändringarna i regelverken ska träda kraft den 1 januari 2016.

Fakta 12: Kontrollstation 2015

Redovisning av uppdragen inom Kontrollstation 2015 för elcertifikatsystemet finns i rapporterna:

"Kontrollstation för elcertifikatsystemet 2015 (ER 2014:04)" och

"Kontrollstasjonsrapport: NVEs gjennomgang av elsertifikatordningen NVE-rapport 05/2014".

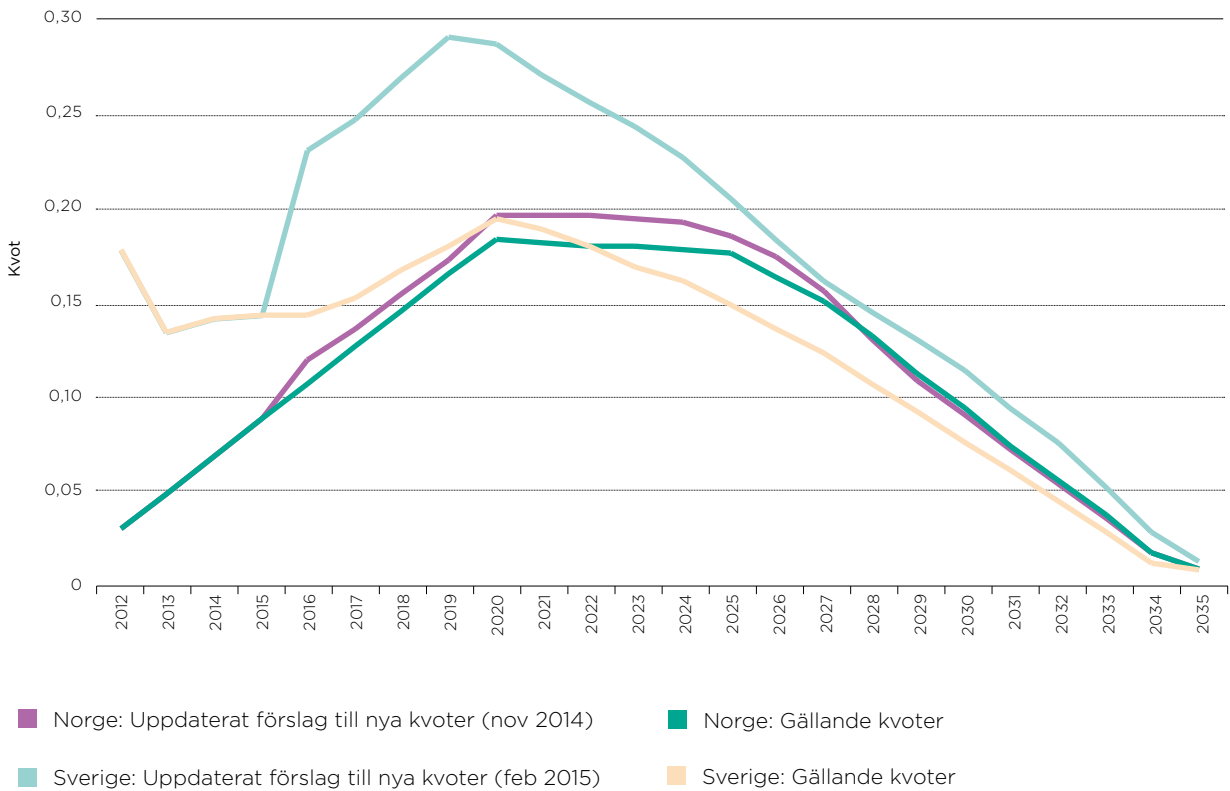
Fakta 13: Lagstiftningsprocessen

Lagstiftningsprocessen skiljer sig åt mellan Sverige och Norge. I Norge är det underlaget till lagförslaget och själva lagförslaget som går ut på remiss och i Sverige är det enbart underlaget till lagförslaget som remitteras.

I Sverige har rapporten Kontrollstation för elcertifikatsystemet 2014 varit ute på remiss. Rapporten och remissvaren utgör underlag för det lagförslag (proposition) som regeringen överlämnat till riksdagen för beslut.

I Norge är rapporten från NVE, lagförslaget och remissvaren grund för propositionen som lämnats över till Stortinget för beslut.

Figur 10. Förslag till nya kvotkurvor.

Källa: Energimyndigheten, NVE

Tabeller

Tabell 1 Kvoter för Sverige respektive Norge

År	Kvot Sverige	Förslag till kvot Sverige	Kvot Norge	Förslag till kvot Norge
2003	0,074	0,074		
2004	0,081	0,081		
2005	0,104	0,104		
2006	0,126	0,126		
2007	0,151	0,151		
2008	0,163	0,163		
2009	0,170	0,170		
2010	0,179	0,179		
2011	0,179	0,179		
2012	0,179	0,179	0,030	0,030
2013	0,135	0,135	0,049	0,049
2014	0,142	0,142	0,069	0,069
2015	0,143	0,143	0,088	0,088
2016	0,144	0,231	0,108	0,119
2017	0,152	0,247	0,127	0,137
2018	0,168	0,270	0,146	0,154
2019	0,181	0,291	0,165	0,172
2020	0,195	0,288	0,183	0,197
2021	0,190	0,272	0,182	0,196
2022	0,180	0,257	0,181	0,196
2023	0,170	0,244	0,180	0,195
2024	0,161	0,227	0,179	0,193
2025	0,149	0,206	0,176	0,186
2026	0,137	0,183	0,164	0,174
2027	0,124	0,162	0,151	0,156
2028	0,107	0,146	0,132	0,131
2029	0,092	0,130	0,113	0,109
2030	0,076	0,114	0,094	0,090
2031	0,061	0,094	0,075	0,072
2032	0,045	0,076	0,056	0,054
2033	0,028	0,052	0,037	0,036
2034	0,012	0,028	0,018	0,018
2035	0,008	0,013	0,009	0,009

Källa: Lag (2011:1200) om elcertifikat; LOV 2011-06-24 nr 39: Lov om elsertifikater

Tabell 2.1. Elkundens uppskattade kostnad för elcertifikat i Sverige (per kWh el) under år 2003–2014

År	Volymvägt årsmedelpris på elcertifikat (Cesar, NECS) [SEK/st]	Kvot i Sverige	Elkundens genomsnittliga kostnad för elcertifikat i Sverige [öre/kWh] *
2003	201	0,074	1,5
2004	231	0,081	1,9
2005	216	0,104	2,3
2006	167	0,126	2,1
2007	195	0,151	3,0
2008	247	0,163	4,0
2009	293	0,170	5,0
2010	295	0,179	5,3
2011	247	0,179	4,4
2012	201	0,179	3,6
2013	201	0,135	2,7
2014	197	0,142	2,8

*) Moms och transaktionskostnader kan tillkomma. Källa: Cesar, Energimyndigheten

Tabell 2.2. Elkundens uppskattade kostnad för elcertifikat i Norge (per kWh el) under år 2012–2014

År	Elkundens genomsnittliga kostnad för elcertifikat i Norge [öre/kWh]**
2012	0,6
2013	1,2
2014	2,1

**) Kostnaden för norska hushållskunder är baserat på statistik för cirka två tredjedelar av elkunderna i Norge (inklusive moms). Källa: NVE

Tabell 3 Förväntad normalårsproduktion för anläggningar inom 26,4 TWh-målet under år 2014

Energikälla	Norge [TWh]	Sverige [TWh]
Biobränsle, torv	-	1,43
Sol	-	0,02
Vatten	1,37	0,53
Vind	0,32	6,58
Summa	1,69	8,56

Källa: NVE och Energimyndigheten.

Tabell 4.1 Förväntad normalårsproduktion för anläggningar i Sverige inom 26,4 TWh-målet fördelat på elområde [GWh]

Förväntad normalårsproduktion [GWh]	Bio	Sol	Vatten	Vind	Summa
SE1	1	0	15	801	817
SE2	314	0	385	2509	3208
SE3	603	13	80	1694	2390
SE4	516	5	55	1580	2156
Summa	1434	18	535	6584	8571

Tabell 4.2 Förväntad normalårsproduktion för anläggningar i Norge inom 26,4 TWh-målet fördelat på elområde [GWh]

Förväntad normalårsproduktion [GWh]	Bio	Sol	Vatten	Vind	Summa
NO1	-	-	286	0	286
NO2	-	-	253	174	427
NO3	-	-	266	11	277
NO4	-	-	313	135	448
NO5	-	-	251	0	251
Summa	-	-	1369	320	1689

Tabell 5 Tilldelade elcertifikat i Sverige och Norge under 2014

Energikälla	Sverige [TWh]	Norge [TWh]
Vatten	1,38	1,31
Vind	11,02	0,22
Biobränsle	4,70	-
Torv	0,11	-
Sol	0,01	-
Totalt	17,22	1,53

Källa: Energimyndigheten och Statnetts kontoföringssystem (Cesar och NECS).

Tabell 6.1 Anläggningar som ingår i det gemensamma målet. Antal, förnybar elproduktion och förväntad normalårsproduktion per kraftslag i Sverige och Norge

	Sverige			Norge		
Antal anläggningar [st]	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Biobränsle, torv	13	23	28	0	0	0
Sol	62	379	967	0	0	0
Vatten	9	61	102	29	73	124
Vind	218	492	770	2	3	4
Summa	302	955	1867	31	76	128

	Sverige			Norge		
Elproduktion - förnybar och torv [GWh] ¹	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Biobränsle, torv	174(773)	742 (986)	881 (1435)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Sol	0,4 (1)	2 (7)	9 (18)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Vatten	2 (11)	76 (424)	454 (534)	263 (343)	404 (740)	755 (1374)
Vind	566 (2061)	3248 (3899)	4699 (6584)	8 (16)	39 (186)	218 (320)
Summa	743 (2846)	4068 (5316)	6043 (8571)	271 (359)	443 (926)	973 (1694)

1) Faktisk förnybar elproduktion baserat på tilldelade elcertifikat. Förväntad normalårsproduktion anges inom parentes.
Källa: Statnett, Energimyndigheten och NVE

Tabell 6.2 Anläggningar som ingår i övergångsordning. Antal, installerad effekt samt elproduktion (förväntad normalårsproduktion) per kraftslag under år 2014 i Sverige och Norge

Antal anläggningar [st]	Sverige	Norge
Biobränsle, torv	119	0
Sol	93	0
Vatten	216	196
Vind	1 459	0
Summa	1 887	196

Källa: Statnett, Energimyndigheten och NVE

Elproduktion - förnybar och torv [GWh]1	Sverige	Norge
Biobränsle, torv	3 930 (4 417)	0 (0)
Sol	1 (1)	0 (0)
Vatten	922 (922)	552 (679)
Vind	6 322 (6 795)	0 (0)
Summa	11 175 (12 135)	552 (679)

1) Faktisk förnybar elproduktion baserat på tilldelade elcertifikat. Förväntad normalårsproduktion anges inom parantes.

Källa: Statnett, Energimyndigheten och NVE

Tabell 7.1 Norge - Utfasning av anläggningar (förväntad normalårsproduktion) år 2018–2029

GWh	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Summa
Biobränsle	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Sol	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Vatten	-	3	8	29	52	27	44	57	196	541	461	661	2 079
Vind	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16	169	135	320
Summa	0	3	8	29	52	27	44	57	196	557	630	796	2399

Källa: Energimyndigheten och NVE

Tabell 7.2 Sverige - Utfasning av anläggningar (förväntad normalårsproduktion) år 2016–2029

GWh	2016	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Summa
Biobränsle	180	7	43	125	505	891	170	1 104	359	248	779	229	449	5 089
Sol	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	6	11	18
Vatten	0	53	105	51	151	278	48	156	49	99	12	416	111	1 529
Vind	0	60	135	134	112	658	642	975	1 531	1 972	2 125	1 838	2 685	12 867
Summa	180	120	283	310	768	1 827	860	2 235	1 939	2 319	2 917	2 489	3 256	19 503

Källa: Energimyndigheten, NVE

Tabell 8 Reserven

År	Utfärdade elcertifikat (miljoner elcertifikat)	Annulerade elcertifikat (milj. elcertifikat)	Reserv/år (milj. elcertifikat)	Ackumulerad reserv (milj. elcertifikat)
2003	5,6	3,5	2,1	2,1
2004	11,0	7,8	3,2	5,4
2005	11,3	10,1	1,2	6,5
2006	12,2	12,4	-0,2	6,3
2007	13,3	14,5	-1,2	5,1
2008	15,0	15,3	-0,3	4,8
2009	15,6	15,4	0,2	5,0
2010	18,1	17,5	0,5	5,5
2011	19,8	16,5	3,3	8,8
2012	21,7	18,7	3,0	11,8
2013	16,6	16,2	0,4	12,2
2014	18,7	17,8	0,9	13,1

Källa: NVE, Energimyndigheten och Statnett

Ordlista

Begrepp	Förklaring
Annullering	Förbrukning av elcertifikat för att uppfylla den årliga kvotplikten.
Cesar	Det svenska kontoföringssystemet för elcertifikat. Kontoföringssystemet är ett elektroniskt register med översikt av utfärdande, annullering och omsättning av elcertifikat. Energimyndigheten är registeransvarig för Cesar.
Deklaration av kvotplikt	Den 1 mars varje år ska de kvotpliktiga aktörerna i Norge och Sverige deklarerat sin kvotplikt. I Norge görs det med bakgrund av inrapportering från nätägare. I Sverige lämnar de kvotpliktiga aktörerna in en kvotpliktsdeklaration till Energimyndigheten.
Elcertifikat	Av staten utfärdat bevis på att en MWh förnybar el har producerats enligt lagen om elcertifikat.
Elcertifikatberättigad	Elproducent som har rätt att tilldelas elcertifikat enligt lagen om elcertifikat.
Elcertifikatreserv	Elcertifikat som har utfärdats men inte annullerats utgör reserven av elcertifikat.
Elcertifikatsystemet	Marknadsbaserat stödsystem för el producerad från förnybara energikällor i enlighet med lag, förordning och föreskrift om elcertifikat.

Begrepp	Förklaring
Förnybar elproduktion	El producerad från förnybara energikällor som till exempel vatten, vind, sol, geotermisk energi och biobränsle.
Förnybartdirektivet	Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor och om ändring och ett senare upphävande av direktiven 2001/77/EG och 2003/30/EG.
Kontrollstation	Genomförande av gemensamma utredningar och diskussioner mellan parterna om bland annat behov av ändringar eller justeringar i regelverket om elcertifikat.
Kvot	Andel (procent) som anger hur mycket av den kvotpliktiga elanvändningen som de kvotpliktiga aktörerna varje år behöver inneha elcertifikat för.
Kvotkurva	Kurvan visar de årliga kvoterna mellan åren 2012 till 2035.
Kvotplikt	Kvotpliktiga aktörer är framförallt elleverantörer men även vissa elanvändare. Dessa måste varje år köpa och annullera elcertifikat som motsvarar en viss andel av sin elförsäljning eller användning, den så kallade kvotplikten.
Kvotpliktig elanvändning	Den elanvändning som är kvotpliktig.
Kvotpliktsavgift	Avgift som måste betalas av den kvotpliktige om denne inte annullerar det antal elcertifikat som motsvaras av kvotplikten.

Begrepp

NECS

Spotkontrakt på elcertifikatsmarknaden

Teknisk justering

Terminskontrakt på elcertifikatsmarknaden

Övergångsordningen

Förklaring

Det norska kontoföringssystemet för elcertifikat. Kontoföringssystemet är ett elektroniskt register med översikt på utfärdande, annullering och omsättning av elcertifikat. Statnett är registeransvarig för NECS.

En spotkontrakt är ett avtal mellan två parter om att köpa eller sälja ett antal elcertifikat till ett pris som fastställs vid avtalstidpunkten. Det avtalade antalet elcertifikat överförs från köparen till säljaren inom en vecka från avtalsdatumet.

Nödvändiga justeringar i kvoterna för att uppfylla förpliktelseerna i avtalet om elcertifikat mellan Sverige och Norge. Detta innebär därmed ingen ambitionshöjning.

Ett terminskontrakt är ett avtal mellan två parter om att köpa eller sälja ett antal elcertifikat på en förutbestämd tidpunkt i framtiden. Därmed skiljer man mellan avtalsdatum och leveransdatum. Priset bestäms vid avtalstidpunkten.

Övergångsordningen omfattar anläggningar som är elcertifikatsberättigade men som togs i drift före år 2012.

ET 2015:06
Stockholm/Oslo 2015
Upplaga: 250
Grafisk design: Granath Havas WW, Rune Stubrud/NVE
Tryck: Arkitektkopia, Bromma
Foto: www.shutterstock.com

En gemensam elcertifikatsmarknad – mer förnybar elproduktion

Från och med den 1 januari 2012 har Sverige och Norge en gemensam elcertifikatsmarknad. Elcertifikat är ett stöd för producenter av förnybar el. En gemensam elcertifikatsmarknad leder till att de förnybara resurserna kan användas på ett effektivare sätt än om länderna arbetar var för sig. Den årliga rapporten om elcertifikatsmarknaden ges ut av Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) och Energimyndigheten. Med publikationen vill NVE och Energimyndigheten tillhandahålla statistik för elcertifikatsystemet samt öka förståelsen för hur systemet funkar.

Publikationen En svensk-norsk elcertifikatsmarknad. Årsrapporten för 2014 publiceras även på norska.
Ladda ner den eller beställ publikationen på www.energimyndigheten.se eller www.nve.no